R. Metsola kreipėsi į ES vadovus: „Turime iš naujo įvertinti Europos vaidmenį naujame pasaulyje“

Ketvirtadienį Versalyje (Prancūzija) vykusiame neformaliame Europos Vadovų Tarybos susitikime Europos Parlamento Pirmininkė Roberta Metsola padarė šį pareiškimą.

Gerbiamieji prezidentai,
Gerbiamieji ministrai pirmininkai,
mieli draugai,

Mariupolis – tai miestas, kuriame niekada nesilankiau, tačiau jo pavadinimo aš niekada nebepamiršiu. Niekšiškas gimdymo namų ir vaikų ligoninės apšaudymas įeis į kruvinus istorijos puslapius. Šis nusižengimas žmogiškumui puikiai parodo, su kokiu pavojumi susidūrėme.

Putino invazija į Ukrainą sugriovė ilgalaikę taiką Europoje. Ji viską apvertė aukštyn kojom – turbūt negrįžtamai. Todėl mūsų atsakas turi būti atitikti rimtą, realią ir didėjančią grėsmę mūsų kolektyviniam saugumui.

Turime iš naujo įvertinti Europos vaidmenį naujame pasaulyje.

Visų pirma, turime skubiai padidinti savo investicijas į gynybą ir novatoriškas technologijas ir toliau kurti tikrą saugumo ir gynybos sąjungą. Tokią, kuri galėtų būti proaktyvi, lanksti, paslanki ir atspari. Tokią, kuri mums leistų kovoti su naujomis grėsmėmis. Tai reiškia, kad turime skirti pinigų tam, apie ką kalbame. Tai reiškia PESCO reformą.

Tai reiškia, kad turime didinti savo nacionalinius biudžetus ir protingai naudoti savo bendrą ES biudžetą, kad prireikus pajėgumų poreikius būtų galima patenkinti kolektyviniu finansavimu.

Sąjungos biudžetas yra mūsų pagrindinė solidarumo ir sanglaudos stiprinimo priemonė.

Turime neapsiriboti Europos gynybos fondu ir saugumo ir gynybos politikai skirti lėšų iš ES biudžeto, jei tik tai suteiktų pridėtinės vertės. Turime naudoti biudžetą įgyvendindami Strateginį kelrodį ir paversti Gynybos sąjungą realybe.

Gynybos agentūra ir kitos šioje srityje veikiančios Sąjungos agentūros turėtų būti įtrauktos į ES biudžetą. Ieškodami būdų, kaip toliau naikinti tabu ir sukurti tvirtesnę Europos gynybą, turėtume dar kartą išnagrinėti šią galimybę.

Antra, turime įdėti dvigubai daugiau pastangų siekdami sumažinti savo energetinę priklausomybę nuo Kremliaus.

Mūsų artimiausias tikslas turi būti energetinis saugumas. Saugumą lemia įvairovė – mūsų energijos šaltinių, tiekėjų ir tiekimo maršrutų įvairovė.

Šiuo krizės momentu turime prisiminti, kad energija yra ir visada buvo politikos klausimas. Rusija jau seniai tai suprato.
Dabar atėjo laikas Sąjungai parodyti savo aiškią poziciją:

- apriboti Rusijos eksportuojamų, įskaitant dujas, naftą ir anglį, importą;
- peržiūrėti visus Rusijos energetikos bendrovėms suteiktus sertifikatus;

− apsvarstyti dujų laikymo, bendro dujų pirkimo ir bendrų finansavimo schemų galimybes;
− didinti mažaanglių ir atsinaujinančių išteklių energijos dalį savo energijos rūšių derinyje, greičiau įgyvendinant 55 % tikslo priemonių rinkinį.

Mūsų tikslas turi būti ateitis be dujų iš Rusijos. Tai plataus užmojo, bet būtinas tikslas.

Europos Parlamentas tvirtai rėmė atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslus, jungčių tarp valstybių narių plėtimą, laikymo pajėgumų didinimą ir priklausomybės nuo pavienių tiekėjų mažinimą. Šie veiksmai gali padėti ES rasti pakaitalą Rusijos dujoms ir iki 2030 m. greitai padidinti savo nuosavų energijos šaltinių dalį. Akivaizdu, kad norėdami pasiekti plataus užmojo klimato tikslus, turime pereiti nuo iškastinio kuro prie tvaresnių ir švaresnių energijos šaltinių, atsinaujinančiųjų energijos išteklių, vandenilio, tačiau taip pat saugios ir modernios branduolinės energijos.

Pagrindinė mintis yra ši: neturėtume būti verčiami finansuoti ant Ukrainos krentančių bombų.

Turime galvoti apie didėjančias energijos kainas ir kokių veiksmų galima imtis, kad tai būtų sušvelninta.

Taip pat turime gebėti paaiškinti šiuos veiksmus savo piliečiams. Šioje srityje ypač galite pasikliauti, kad Europos Parlamentas ir jo nariai padės skleisti Europos žinią.

Trečia, turime daugiau kalbėti apie aprūpinimą maistu. Tai taip pat turi tapti svarbia mūsų diskusijų dėl Europos strateginio savarankiškumo dalimi. Mūsų tiekimo linijos turi tapti aiškesnės ir stipresnės.

Ketvirta, pastarojo meto Europos koordinavimas, solidarumas ir vienybė neturi precedento ir turi išlikti pavyzdžiu ateityje.

Valstybių narių pastangų dėka kad mūsų bendruomenės ir šeimos priėmė daugiau kaip 2 milijonus ukrainiečių. Didžiules sankcijas lydėjo praktinis solidarumas, dėl kurio ukrainiečiai iškart rado vietą europiečių namuose ir širdyse. Tai gražiausias Europos veidas.

Mūsų veiksmai atitiko mūsų užmojus. Ukrainai suteikėme pagalbą, ginklų ir atvėrėme jai atvirą narystės ES perspektyvą, taip suteikdami jai viltį įtvirtinti savo europinę ateitį. Tačiau turime dėti daugiau pastangų, kad šioje situacijoje padėtume kaimyninėms šalims, įskaitant Moldovą ir Gruziją.

Negalime palikti Ukrainos vienos. Ir žinau, kad visi čia susirinkusieji yra asmeniškai įsipareigoję užtikrinti, kad taip neatsitiktų. Putinas nuvertino mūsų ryžtą beveik taip pat, kaip ukrainiečių atsparumą ir pasipriešinimą.

Mes turime būti tokie pat atsparūs kaip ir jie. Žinome, kad Putinas nesustos Kijeve, taip kaip jis nesustojo Kryme. Europoje jis panaudojo taktiką, kurią atidirbo Sirijoje. Esame teisūs dėdami pastangas, kad tai jam taptų brangiausiai atsiėjusia kada nors padaryta klaida.

Mūsų sankcijos ir toliau turi būti griežtos. Kremliaus oligarchams turi būti neleidžiama naudotis patogumais, prie kurių jie priprato Europoje. Mūsų įmonės nebeturėtų ieškoti augimo Rusijoje. Visuomenės spaudimas šioje srityje atliko svarbų vaidmenį, tačiau turime būti

pasirengę ir tam, kad jis gali išblėsti. Tuo pat metu turime užtikrinti, kad kriptovaliutos arba naujos finansinės technologijos nesuteiktų galimybės apeiti sankcijų.

Jos turi būti skausmingos Putinui ir turime būti pasirengę tam, kad jos bus skausmingos ir mums – tai kaina, kurią turime sumokėti šį lemiamą Europos istorijos momentą; kaina, kurią mūsų žmonės, mano manymu, yra pasirengę sumokėti.

Kadangi Putino karo kaina atsiliepia ir mūsų bendruomenėms, turime būti pasirengę užtikrinti saugų Europos ekonominį pagrindą. Tai neatsiejama nuo restruktūrizavimo ir reinvestavimo į mokslinius tyrimus ir žaliavas – čia labai svarbus Komisijos pasiūlytas ES lustų aktas – tačiau tai taip pat turi būti neatsiejama nuo pagalbos įmonėms, kurios, tikimės, nebesiorientuos į Rusiją. Todėl turime dėti daug didesnes pastangas skaitmeninės ir žaliosios transformacijos srityje. Mūsų žaliasis kursas susijęs ne tik su klimatu, bet ir su saugumu. Taip pat turime bendradarbiauti pasauliniu mastu, kad užtikrintume demokratinį aljansą savo skaitmeniniam savarankiškumui išsaugoti.

Leiskite man tarti keletą žodžių apie informacinį karą, su kuriuo susiduriame. Turime ne tik stiprinti savo kibernetinę gynybą, bet ir atremti teiginius, kad pasipriešinimas Putinui paverčia Europą priešiška Rusijai. Nepaisydami gresiančio kalėjimo prieš Putiną sukylantys rusai šioje situacijoje gali atlikti lemiamą vaidmenį. Jie yra istorijos teisieji. Kaip ir mes.

Galiausiai turime labai aiškiai pasakyti: Tai, ką Putinas ir Lukašenka daro Ukrainoje, yra nusikaltimas. Karo nusikaltimas. Jie griauna demokratinei pasaulio santvarką, ir turime užtikrinti, kad atėjus laikui atsakingi asmenys stotų prieš tarptautinį baudžiamąjį teismą. Tai būtų galutinė Ukrainos žmonių, teisinės valstybės principų ir mūsų taisyklėmis grindžiamo gyvenimo būdo pergalė.

Ačiū.